

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob torekih, četrčkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece 3.— „ 4.50 za pol leta 6.— „ 9.— za vse leto 12.— „ 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo ulica Molino piccolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprto reklama cije so prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„? edinosti je mod“.

Častitim našim naročnikom

Prvo četrletje poteče v kratkem, a večina častitih naših naročnikov ni še poslala nikakega predplačila za to leto. Ker se ima naročnina plačevati naprej začeli smo prilagati listu tirjalnice, iz katerih vsak razvidi svoj zastanek do konca prvega četrletja.

Kdor ne pošlje naročnine saj za prvo četrletje, do 1. aprila t. l., temu bodemo primorami ustaviti list.

Upravništvo Edinosti.

Za en korak — zaostali.

(Dopis).

V „Slov. Nar.“ od 13. t. m. je natisnjen dr. Ferjančiča, notranjskega državnega poslanca, leader, v katerem on toži nad varljivim fantom slovanske vzajemnosti. V bistvu je zadeva sledeča: dr. F. je predlagal v stalnem odseku za civilni pravdni red §.: — — stranke in njih zastopniki se morajo v svojih pismenih ulogah ali ustnih, naznanilih posluževati jednega izmed deželnih jezikov in mora sodišče v tem jeziku pisati vse zapisnike in rešitve ter je izdajati*. Vsi člani so podpisali, razun Mladočehov. Navaja in deva ad acta njih uzroke. Kažoč na ta češki egotizem apostrofira gotove kroge, ki imajo previsoke misli o slovanski vzajemnosti.

Nikdo ne odreka temu predlogu važnosti za nas Slovence in mi moramo z dr. Ferjančičem vred le obžalovati, da se predlog ni sprejel. Da bi pa radi tega kaj očitali Mladočehom — ne gre in dr. F. je to gotovo storil v slabi uri.

Češki narod se je moral ostesti istega centralističnega, absolutističnega jarma kakor mi. Tudi sredstva je imel ista.

Bleiweiss je imel tam svoje zveste, marljive sobojevnike za narodno oslobojenje. Vendar Rieger je padel, ker seme probuje, zasejano od tega velicega rodoljuba mej narod, mu je vzraslo čez glavo. Z novimi načrti prišli so Mladočehi. Dosti potez na šahovem polju politike so zasedli, dosti jih je ostalo še praznih; sprejemljivi so sicer za nove zahteve naroda, ki spoznava svojo individualnost, čuti s ponosom svojo moč, ne toliko numerično kolikor kulturelno, — vendar omladina jim je že za petami!

PODLISTEK.

Pesen.

Spisala Jela Erté.

(Konec.)

Pesen pa je donela dalje, polno, strastno, opojno.

Mladič je molčal ter sanjal o ženski, ki bi bila drugačna — drugačna nego njegova rdečelasa Lota, drugačna nego dame družbe — sanjal je o ženski, ki bi imela dušo, bogato, polno dušo, ki čuti, ki zna ljubiti, — s finim razumom in s finimi živci... In želel se je proč, daleč proč odtod, v ono bajno deželo, kjer so take ženske, sprehajajoče se po solčnih planjavah in mej dehtečimi cvetličnimi gredicami. . .

In tik njega je sedelo deklet v svoji zelenkasti obleki ter — treptalo. Oziralo se je na belo čelo mladeničevo in v njegove svetle oči, v katerih je plapolal spomin, ter si mislilo:

„Tu sedim v tem finem, vonjajočem salonu,

Kaj se je pri nas zgodilo v tem času? Za Bleiweissove dobe so se snovala brajna društva, vršili so se tabori — naš narod je burno zahteval enakopravnost, šole itd., kolikor je pač bilo tedaj mogoče. In začele so se slovenske uloge sprejemati in slovenski reševati in v svojem veselju nad to enakopravnostjo, za katero smo hvalo dolžni češkemu narodu, se je naš narod, rekel bi vpiljalil in je zlezel svojemu češkemu tovarišu, ki ga je do tedaj krepko vodil po poti do pravice, izpod roke, obležal, mej tem ko je oni šel naprej. Naši voditelji so bili zadovoljni s to pridobitvijo, kakor otrok s pijanim konjičem se semnja. Bili so vsi fascinirani, kakor zajci na mizi fiziološkega preparatorja, od tega dobrohotnega pogleda avstrijske vlade; niso videli ne na desno ne na levo, niso videli, kam kažejo češka stremljenja in tega si v najpoznejši uri razvnete fantazije niso mogli misliti, da imajo Slovenci pravico zahtevati, da „vladajo“ v svojih deželah. Le žal, da ima škodo naš narod od te žalostne hipnoze.

Mej tem se je dosti spremenilo v Čehih. Dovelj je peljati se v železniškem III. razredu pri nas ali pa na Češkem: prosti narod porablja čas vožnje, da prebira ognjevitve, železno pisane članke o narodnih zahtevah — ali je pri nas narod tako ponosen na sebo, ali se naš prostak, zavzet vsakdanjim težaškim delom, tako vtrjuje mej vožnjo čas rekši iz rok, da se napije navdušenja za narodne zadeve, za samostalnost. Da, bil je čas, a bil je le kratek, ko je naš narod, zagnan v boj od mož probuje, zahteval „nekaj“, čutil je, da še nima vsega, kar bi smel zahtevati kakor narod v celoti, a vodniki njegovi so ga uzibali v sladki san z raznimi poročili o novih pridobitvah; naše časopisje, v katero se je še vedno obračal naš narod, je postalo v malo letih tako plehko, kakor da služi narodu, ki je nedvojbeno sam svoj gospod ali pa že popolnoma degeneriran. Pri tem si je naš narod pustil dati od vlade zaušnico, kakoršne ne bi sprejel češki, da ne skoči na noge: poslala mu je v deželo mož, da umetno se svojim fino proračunjenim postopanjem razderejo to, kar so pri nas napravili zaslužni možje, žrtvujoči svoje življenje, Povodom zadnjih deželnozborskih volitev dobil je naš narod oziroma častita duhovščina od konservativne strani pljusko in jasno je bilo vsemu svetu, kako daleč je razvita narodna sa-

in poleg mene sedi mladenič poln mladosti in življenja, ki si misli, da se krasno zabavam, če se pomejukjeva o starem in novem, o stvarih, katere je slišal že stokrat in katere bo slišal še stokrat. In mej tem doni pesen tako divje, tako strastno, kot srce pretresujoči krik uboge ženske duše. In v njegovem srci gori mogočnejše nego sicer, in utriplje mu zdvojen, tožeče. Ah, tudi jaz bi mogla ljubiti kakor one strastne junakinje italijanskih pesen — tudi jaz bi rada ljubeče objemala in poljubljala mehke usnice, tako željna ljubezni! Ah, če bi prišel kdo vas, možje, k nam, prišel naproti, kakor človek človeku, kakor mož ženski — ne tako kakor prihaja elegantni porogljivci h „goski“ — potem bi vedeli, kako bi se v nas vse prebudilo, zvenelo polno življenja in kako bi šle z vami v bēdo, v stradanje, v boj. Toda vi morate stopiti k nam in nam prinesiti ljubezni, hrane našim ubogim, usahnelim dekliškim srcem.

„Vas pa ni — in me stojimo tu ter kličemo

mozavest v našem narodu, kakov pojmo o svobodi je pri nas v narodu. Kdo ima obraz, da mi reče, da so tu naši voditelji ali poslanci storili svojo dolžnost? Kak krik je bil radi primerno neznatne Succovaty-jeve naredbe v Brnu v državnem zboru? In pri nas? Ali je pri nas kaka občina, o kateri bi mogel kdo trditi, da je v stanu primerno in brez strahu reagovati proti takim pojavom? Ali ne izhajajo pri nas politični listi, ki govore v jednomer o „brezverskih Mladočehih“, mesto da bi poučevali narod, da je to krepka politična stranka, od katere bi se morali Slovenci le učiti narodne samozavesti in odločnosti?!

Ti nazori so torej pri nas zdaj v veljavi, da so Mladočehi brezverci, in na Češkem? — Narod gori vé, kaj pomeni narodnost, on je oboževal Staročeha, on obožuje Mladočeha, on bo oboževal njih naslednike, strmé nad njih delom v probujo naroda, čudé se njih vstrajnosti, nesebični vstrajnosti v dosego slobode in jednosti. Z istim ognjem vse prezirajoče odločnosti jih zameče tudi mej staro šaro, ke vidi, da ne razumejo več duha časa, ko vidi, da so otrdeli, mej tem ko se masa vedno pomlaja, vedno spreminja, nastopajoča vedno širša pota v dosego gori navedenega cilja. Tako nastopajo in ginejo bojevniki, mej tem ko narod cvete, bogati, raste na vplivu in mogočnosti, na umu in duhu.

V istem času torej, ko smo mi prišli od robstva, iz katerega nas je rešil Bleiweis — do tega, da smejo naše dobro ljudstvo vrtoglavit različni misijonarji mamljivega oportunitizma, ne da bi jim kdo skrivil za to le jeden sam las, prišli so Čehi do tega, da si upajo zahtevati vladu v svoji zemlji, notranji uradni jezik itd. — To je, kar je hotel povedati notr. drž. posl. dr. Ferjančič v svojem, uvodno po vsebini navedenem članku treznim „Narodovim“ bralcem; da bi pa katerikrat tudi Slovenci smeli sanjati o slovenski vladi vsaj na Kranjskem, da ne bi vse po bratovski delili s parodostatnimi Nemci, tako daleč se za zdaj ni pregrešila njegova domišljija.

Zamán je torej trditev, da so nas Čehi zapustili in nimamo pravice spreminjati v pesem-zalostinko pesem o slovanski vzajemnosti. Čehi so nam ponujali opetovano svojo pomoč na literarnem, kulturnem in političnem polju. Mi smo padli, obležali v svoji zadovoljnosti in zdaj še le spregleda-

v svoji notranjosti po vas. Čim bolj hrepenimo po vas, čim strastnejše hlepimo za vami, tem bolj obračamo svoje oči v tla. . . Rade bi vas poklicale, rade bi vam ponudile svojo ljubav, a ne smemo, ne smemo. . . Zakaj me smo fino vzgojene dame in sramujemo se . . . in bojimo se. . .

„Vi hodite mimo nas, a nas ne vidite — in me hodimo mimo vas in vas ne umemo“.

In deklet je sedelo in sanjalo o mladeniču, ki bi imel dušo, bogato, polno dušo, s finim razumom, ki zna ljubiti. In želela se je proč, daleč proč odtod, v ono bajno deželo, kjer so taki možje, sprehajajoči se po solčnih planjavah in mej dehtečimi cvetličnimi gredicami.

V sosednem salonu je donela pesen le še tiho, skrivnostno, bojazljivo. Nakrat pa je utihnila.

„Gospici se moram zahvaliti za njeno petje“, je dejal gospod.

„Nenavadno lep glas“, je dejala deklica.

In potem sta šla narazen.

vamo, kako daleč smo za njimi. Dam se res, a ne pri nas, nego pri Čehih — zdani se tudi pri nas, a prej je treba (konec temu stavku smo morali izpustiti, ker nočemo osebno žaliti nikogar. Ur.)

V toliko je torej važen članek „Slov. Nar.“, da nas je spomnil na znano frazo „narodna stranka pri delu“ in na paralelo z narodom češkim. Če pa pisatelj članka „Slov. Naroda“ dene roko na srce, mora priznati, da je njegovo in njegovih tovarišev orožje zarjavelo; mi, „somišljeniki“ narodne stranke pa mu radi kvitiramo, da smo somišljeniki te stranke le vsled potrebe, vsled pomanjkanja boljše stranke z čvrstim programom, jeklenimi mišicami in svetlim orožjem.

Zadnji čas je, da nastane taka nova stranka, da reši narod naš od preteče mu paralize.

Na Dunaju. B. Doljan.

Dostavek uredništva. Prepustivši sicer vso odgovornost za vsebino tega članka gospodu dopisniku samemu, menili smo vendar, da je dobro, ako priobčimo ta članek, zlasti z ozirom na dejstvo, da se „Slov. Narod“ ni omejil na to, da bi bil zavračal razloge Mladočehov za njih postopanje v tem konkretnem slučaju, ampak je, zaključujé uvodni članek v svoji 61. številki od dne 13. marca t. l., izvel morálo, ki nam je — odkrito bodi povedano — pretresla živce. Torej le zato se pehamo že nad 30 let za izvedenje svojega narodnega programa, da stojimo danes pred napisom, načrtanimi plamenimi črkami: *Lasciate ogni speranza! Kajti ne varajmo se gospóda! Ako je res, da nimamo računati na pomoč naroda češkega; ako je res, da je bila vzajemnost s tem narodom le lep sen, potem pa le zaprimo Slovenci svojo — botogo! Kakor že omenjeno: mi nimamo nič proti temu, da je „Slov. Narod“ zastavil besedo za predlog Ferjancičev in da je pobijal razloge, na koje so oprli mladočeški poslanci svoje odklanjajoče postopanje, ali užalilo nas je, da se takimi zaključki ruši v narodu vera v zanesljivost in poštenje slovanskih zaveznikov, vera v vzajemnost z istimi in po takem tudi vera v lastno bodočnost. Taka pota morajo zavesti narod v malodušje, a malodušen narod je — zgubljen! Še jedenkrat torej: tudi mi obžalujemo iskreno, da mladočeški poslanci niso podpirali Ferjancičevega predloga, a v isti meri obžalujemo za narod češki žaljivi zaključek v dotičnem članku „Slov. Naroda“. To je pesimizem najnevarniše vrste. A v dosedanjem postopanju zastopnikov naroda češkega nimamo veljavnega povoda za tak pesimizem, kajti to stoji, da so ti zastopniki — in naj so prišli iz staro-ali mladočeškega tabora — vsikdar dosedaj podpirali težnje naroda slovenskega po jednako pravnosti!*

Gosp. dopisnika pa prosimo oproščenja, da smo tu pa tam nekoliko ublažili njegova izvajanja.

O našem šolstvu.

II.

Govor poslanca Kluna v večerni seji poslanske zbornice dne 2. marca 1896.

(Dalje.)

Gospodu poslancu za Celovec se vidi seveda vse to povsem v redu in noče grajati učiteljstva koroškega, česar pa mu ni zameriti, ako pomislimo, da se mu vidi celó umevno samo ob sebi, ako je tam učitelj, ki morajo pomočjo tolmača poučevati slovenske otroke, in da se nadalje ne izpodtika ob tem, da se na sodiščih koroških razpravlja pomočjo tolmačev.

Drugim in sicer merodajnejim činiteljem, nego je gospod poslanec za Celovec, se seveda to ne vidi v redu, in jaz menim, da tudi poslancu Dobernigu se ne bi videlo v redu, ako bi se to godilo naopak, to je, ako ne bi bil dovolj zmožen nemščine učitelj na šoli, kjer treba poučevati slovenske in nemške otroke. Menim, da to gospodu poslancu ne bi bilo samo ob sebi umevno in vsejedno, ampak da bi zahteval z vso silo, da je namestiti učitelja popolnoma večšega nemškemu jeziku.

Gospod poslanec za mesto celovško je tudi navajal celo vrsto različnih števil. da bi primerjal šolske odnose kranjske s koroškimi. Ker mi je bil čas prekratek, seveda nisem mogel preiskovati, v koliko so resnične te številke.

To pa lahko omenim, da bi se Slovenci na

trajno vsega prebivalstva, bi tamošnji deželni zastopnik kakor se n. pr. postopa na

Kranjskem z Nemci (Čujte), kjer se istim v prilog dela izjema kraj vseh zakonov, koje treba poštevati v jezikovnem pogledu. Tako imajo Nemci na Kranjskem povsodi do male občine Bela peč, osamljene ob meji koroški, svoje lastne nemške šole in niti niso obvezani, da bi se učili slovenskemu jeziku kakor obveznemu učnemu predmetu.

Gospod poslanec za mesto celovško nam je očital tudi, da jedino meščansko šolo, ki jo imamo, nam je ustanovil nemški meščan. Ta namišljeno nemški meščan pa je izšel iz močno slovenskih starišev, ves svoj denar in veliko premoženje si je pridobil večinoma le od Slovencev, in to ni bil lastni sklep, ampak zgodilo se je vsled upliva političkih prijateljev, da je v dotični meščanski šoli določil nemški jezik učnim jezikom, toda jaz menim, da, ako bi mož živel še danes, bi obžaloval ta svoj sedanjí sklep in bi najbrže čim preje premenil to svojo odredbo.

Gospod poslanec za mesto celovško hoče veljati za polnokrvnega Nemca in za takega ga mora smatrati vsakdo, ki ga je čul govoriti danes, ako ne bi njegovo ime kazalo na to, da njegova zibelka ni bila narejena iz nemškega hrasta, ampak iz slovenske lipe. (Čujte! Čujte! — Prigovarjanje.) Sicer pa tacih ljudij nočemo reklamovati za naše prebivalstvo, ampak prepustimo jih z veseljem vsakomur, ki jih hoče imeti, toda proti temu se moramo zavarovati, da ljudje, ki so pozabili na svoje rojstvo, hote neugodno soditi o onih, ki so ostali zvesti svojemu rojstvu in se tudi zavedajo istega.

Po tem kratkem ekskurzu povrniti se mi je k svoji pravi nalogi, ki sem si jo nadel. Gospóda moja! Za vspšen razvoj ljudskega šolstva in povzdigo istega je največe važnosti intenzivno nadzorovanje šol. Naučna uprava je po takem storila velik in lahkoviden korak naprej, ko je o nameščenju okrajnih šolskih nadzornikov mislila na to, da je iste svobodila njih učiteljskega posla ter jih daje nadomeščati po pomožnih učiteljih. Vsled tega morejo okrajni šolski nadzorniki posvečati nadzorovanju šol ves svoj čas in vso svojo moč, pogosteje nadzorovati šole, odpravljati zasledene pomanjkljivosti ter vso svojo pozornost obračati povzdigi šolskega pouka.

Toda okrajni šolski nadzorniki so le podrejeni organ šolskega nadzorstva; oni so tako rekoč posredovalci za izvedenje naredeb, prihajajočih po deželnih šolskih nadzornikih raznim zavodom od visoke naučne uprave in deželnih šolskih oblasti. Njim pa treba tudi nadzorstva, kakor učiteljem samim, da ne pojema njih gorečnost, da se varuje jednotnost v pouku in da se kolikor mogoče zabrani vsaka samovoljnost. Više nadzorstvo nad njim pripada deželnim šolskim nadzornikom, kojim pa treba, kakor okrajnim šolskim nadzornikom, omogočiti, da morejo res vršiti svojo dožnost. Pri nas Kranjskem to absolutno ni mogoče, ker je za vse ljudsko šolstvo na Kranjskem nameščen le jeden deželni šolski nadzornik, ki mora poleg 6 srednjih šol, nadzorovati vse ljudsko šolstvo. Vsled obilnih iz tega izvirajočih mu pisarniških poslov ne pride pri najbolji volji skoro nikoli v položenje, da bi mogel nadzorovati ljudsko šolstvo, in se mora v vseh svojih naredbah in ukrepah zanašati le na vrlost okrajnih šolskih nadzornikov in na poročila istih.

Da se prej ko prej stori konec temu za šolstvo toli neugodnemu stanju, sklenila se je v deželnem zboru kranjskem v minolem zasedanju resolucija, s koje se pozivlja visoka vlada, naj loči nadzorstvo ljudskega šolstva od nadzorstva srednjih šol, ter naj namesti za ljudske šole posebnega deželnega šolskega nadzornika, kakoršnega smo že imeli v prejšnjih letih. Na korist ljudskega šolstva si dovoljnem torej opozoriti visoko naučno upravo na to resolucijo ter jo prositi, naj isto uvaži dobrohotno ter izvede kolikor mogoče hitro.

Po ustanovljenju ljudskega šolskega nadzornika za ljudsko šolstvo dobi isti vsakako dovolj posla; nasprotno pa ni mogoče trditi, da bi bil ravno preobložen z delom nadzornik srednjih šol, če se mu prepusti le šolsko nadzorstvo nad 6 srednjimi šolami Kranjske. A tudi to je možno premeniti.

Bili so časi, ko so bili nadzorniki vseh šol na Kranjskem podrejeni nadzorniku v Gradcu, in še zdaj je več dežel, ki imajo glede nekotjih šol ukupnega nadzornika, kakor Tirolska in Predarlška, Gorenja Avstrija in Solnograška. Ako je bilo to prej mogoče pri nas in je še sedaj mogoče drugod, pač ne bode zadržka, ako se jednako uredi za šole na Kranjskem in za sosednjo Štirsko, tako, da se nadzorniku na Kranjskem podrede še koje druge dežele; to se zgodi tem laže in se bode moralo zgoditi prej ali slej, ko je absolutno potrebno in ne more tega tajiti nikdo, najmanje pa šolnik, da šolski nadzornik mora biti popolnoma več v govoru in pisavi učnemu jeziku onih zavodov, ki so podrejeni njegovemu nadzorovanju. No, sedaj se je ustanovilo v sosednji Štirski nekaj šol, v kojih je ne le nemški, ampak deloma tudi slovenski učni jezik. Ako so se pa požurili pri nas na Kranjskem, da se radi nekaj malo nemških šol namestili posebnega okrajnega šolskega nadzornika, in sicer ne zato, ker šolski nadzornik, nameščen za slovensko šolo, morda ni zadostno večš nemškemu jeziku, ampak le zato, da se po nameščenju nemškega šolskega nadzornika izognu vsakemu videzu pristranosti, bi bilo po takem tudi umestno, da se za dvojezične šole na Štirskem in Kranjskem namesti nadzornik, od katerega bi morali zahtevati, da jednako pozna oba deželna jezika, kakor se je zahtevalo do sedaj od deželnega šolskega nadzornika na Kranjskem. Istemu bi se mogle podrediti tudi vse one šole, ki bi se po istem uzoru utegnile ustanoviti v bodoče. (Konec prih.)

DOPISI.

Iz Idrije, sredi meseca marca. (Izv. dopis.)

Naše dramatično društvo, ki se je bilo še precej oživelo pred dobrim letom, jelo je zopet dramati. To moramo obžalovati. Želeti bi pač bilo, da bi isto zopet jelo delati vztrajno, kar bi se — o tem smo nverjeni — lahko zgodilo. Res je sicer, da so razmere jako težavne, kajti tudi to društvo ima svojih nasprotnikov. Dokler smo bili še jedini in se nismo razšli v dve nasprotni si stranki, storilo se je lahko mnogokaj; odkar pa smo se razcepili, izgubilo je tudi društvo par močij. Vendar je še ostala večina dobrih močij. Do teh se obračam s prošnje, naj se zopet poprimejo dela in nas razvesele s kojo predstavo.

Socijalnodemokratiško društvo v Ljubljani je priredilo pri nas že več shodov, poslavši sem svoje govornike, ki so razkladali delavcem svoje nazore o pravicah delavcev. Pristopilo je res nekaj delavcev k temu društvu.

A tudi katoliško delavsko društvo v Ljubljani je sklicalo tu svoj shod dne 8. t. m. Isti pa se ni mogel vršiti in je predsednik moral zaključiti istega.

Jaz za svojo stran menim, da ni jedni ni drugi ne zboljšajo bednega stanja idrijskih delavcev, zbok česar menim, da bi bilo najbolje, da bi naši delavci ne hodili poslušat teh govornikov. Rajši naj bi v domačih idrijskih društvih delovali ukupno in složno; a bēdo, ki jih tare, naj bi potožili našim poslancem. Poslednji bodo gotovo vspešneje zagovarjali naše pravice, nego pa oni, ki hodijo sem le usiljevat se in motit delavce. Delavci! Nikar se ne udeležujte takih shodov, kojim ni drug namen, nego agitacija. Razni osrečevalci delavcev naj le ostanejo tam, kjer so!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 18. marca 1896.

Državni zbor. Včerajšnja seja poslanske zbornice je bila nekake zgodovinske važnosti: včeraj so v prvič razpravljali o samostojnem proračunu za železniške stvari, o proračunu novo ustanovljenega ministerstva za železnice. Kakor je razvidno iz najnovejših vesti v zadnjem izdanju, izjavil je naš poslanec Naber goj svoje popolno zaupanje novemu ministru. V nadi, da poslednji uvede modro železniško politiko, kolikor se dostaje tržaških potreb, presi, naj se čim preje dovrši zveza Trsta z monarhijo. Poznajo je, da je jako neugodno stanje, v kojem se nahaja mesto tržaško. Govornik je primerjal napredek Reke s tržaškimi ter je navajal vzroke, zakaj propada Trst v zlic svoji ugodni zemljepisni legi. (Govor Naber-

gojev prinesemo po stenografskem zapisniku. Ur.) O potrebi železniške zveze z notranjimi deželami je govoril tudi posl. Stalitz, obžalovaje, da so se dosedanje vlade vedle povsem pasivno nasproti temu važnemu vprašanju. Sedaj se le imamo pred seboj vlado z jasnim programom. Govornik se je izjavil za železnico čez Ture, podaljšano do morja po predelški železnici; izrekel pa se je odločno proti loški in proti železnici čez Karavanke. — Železniški minister vitez Gattenberg je rekel, da bode skrbel za popolnjenje železniške mreže, toliko na glavnih, kolikor na postranskih črtah ter da hoče primerno tarifno politiko pripomagati do povzdige gospodarskih odnosov. Minister pripozna potrebo druge železniške zveze s Trstom. Potrebna razpravljanja so že uvedena in takej se prične izvrševanje istih, kakor hitro zbornica odobri načrte zakona o davku na žganje in pivo. Pod istim pogojem predloži tudi predlog za gradnjo železnic v letu 1896. Kar se dostaja tarifov na železnici, je nujno železi stalnosti in se bodo zniževanja cen dovoljevala le v slučaju potrebe za posamične predmete. Minister hoče skrbeti za osebje železnic. Istotako pripozna potrebo, da se podržavijo zasebne železnice, toda pri tem treba posebne previdnosti.

Včeraj je izustil tudi poslanec Koblar svoj takozvani „deviški govor“. Utemeljeval je namreč resolucijo, pozivljajočo vlado, naj se tekom letošnjega leta predloži državnemu zboru potrebne predloge gledé proge Divača-Škofja Loka-Celovec in glede vipavske proge. (Tu bodi omenjeno, da poročajo včerajšnjemu „Piccolu“ iz Gradca, da je vlada sklenila podaljšati že zagotovljeno progo Ljubljana-Vrhniko do Gorice ter da se dela prično že te spomladi. V to da silijo najbolj vojaški krogi. Po takem bi bila zagotovljena vipavska železnica. Op. ured.) Posl. Višnikar je priporočal, naj se čim prej zgradi belokranjska železnica.

Slednjič bodi še omenjeno, da je posl. Burgstaller predložil resolucijo za zgradbo železnice čez Ture, podaljšano na jug do pristanišča tržaškega.

Odvetniki in državna služba. Ker smo tudi mi omenili govorice, da pravosodni minister nameruje odpreti odvetnikom pot do drž. službe — omenivši pri tem vse pomislake, ki govore proti tej nakani —, dolžnost nam je naglašati, da izjavlja uradna „Wiener Zeitung“, da pravosodni minister se dosedaj ni izjavil o tej stvari, da ni vsprejel nikake deputacije v tem pogledu, ter da se s to stvarjo ni bavil ni službeno ni izvenslužbeno.

Za volitev župana na Dunaju nameruje baje vlada sklicati novoizvoljen občinski zastop med 8. in 10. aprilom. Nimamo pa zabeležiti nobene vesti o ukrepih antisemitske stranke gledé osebe prihodnjega župana, niti glede nakan vlade, za slučaj, da bi bil dr. Lueger zopet izvoljen županom dunajskim. Vse je postalo nekako tiho. Ali se morda res vrše kaka pogajanja za kulisami?

Dogodki v Italiji. (Poslanska zbornica.) Umevno je, da je po poslednjih dogodkih v Afriki ves politički svet radovedno pričakoval odprtja poslanske zbornice italijanske. Pričakovati je bilo sicer burnih prizorov, toda vendar je bilo soditi, da najde novo ministerstvo z miroljubno svojo afriško politiko več milosti pred zastopniki naroda, nego je bi bila našla krvoločna vlada Crispieva. In celó nova vlada se je bala, da utegne priti ob odprtju zbornice do izgrediv ali demonstracij, in zato je razvila velik aparat oborožene sile okolo zbornice; no, ta naredba pa se je pokazala nepotrebno.

Kakor razvidimo iz poročil, došlih iz Rima, imela je italijanska poslanska zbornica predvčerajšnjem ob otvoritvi nenavadno slovesno lice. Prisotni bili so vsi novi ministri, ter vsi odstopivši ministri kakor poslanci, izvzemši Crispija. Morda ga je bilo strah, ali celó sram?? Poslanecv bilo je do 400, med njimi pomiloščeni De Felice. Ministerski predsednik Rudini razvil je že znani miroljubni program nove vlade, kateri je večina burno odobraval. Spominjal se je v Afriki padlih vojakov, katerim naj zbornica pošlje poslednji častni pozdrav (vsi poslanci, izvzemši socialiste, so ploskali). Nadalje je objubil, da hoče vestno preiskati pogibeljni položaj Italije same, kakor tudi v Afriki. Prva njegova beseda pa bodi tolažba in upanje. Povedal je tudi, da je Crispi po porazu italijanske vojske pri Aba Garimi pre-

pustil generalu Baldisseri popolno svobodo, da popusti, ako hoče celó Adigrat in Kasalo, in da naj se pogaja za mir, kakor najbolje vé in zna. Baldissera da ni hotel več vojakov, dasi so bile razne čete že pripravljene, da odrinejo v Afriko. Zatem je Rudini zatrdil, da hoče Italija nadačjevati svoja pogajanja za mir, toda Italija ne vsprejme poniževalnih pogojev. Italija hoče se naseliti v Afriki le v toliko, kolikor zahtevajo nje pravi interesi, nikakor pa ne bode hotela prisvojati si; odreči se hoče prisvojitvi dežele Tigré, odreka se celó pokroviteljstvu nad Abesinijo. Toda, naglašal je ministerski predsednik, ako hoče Italija pridobiti mir, mora se pripraviti na vojno. (???) Kar se dostaja zunanje politike, zatrdil je, da hoče sedanja vlada ostati zvesta dosedanjim odnosajem, v prvi vrsti sevé trozvezi. Svoj govor je zaključil s tem, da je zahteval kredit 140 milijonov lir, katerega hoče vlada pokriti s primerno operacijo na rentah. (Kdo zna, ako niso tega denarja že zapravili za Afriko??)

Med govorom ministerskega predsednika je zbornica večkrat ropotala. Potem so imenovali nadzorovalno komisijo za zakone gledé Afrike. Pozneje je spregovoril znani Imbriani. Pohvalil je sedanje ministerstvo zaradi njegove miroljubivosti in zaradi tega, ker je bilo izposlovalo splošno pomiloščenje. Hvalil je nad vsomero Menelika, kakor moža, čez vso mero poštenega in značajnega. Na te besede je navstal strašen vrišč v zbornici. Ko se je hrup polegel, zaključil je Imbriani svoj govor: zahtevnje, da se stavi prejšnje ministerstvo na obtožno klopi.

Zatem so govorili še razni drugi poslanci, med katerimi bivši vojni minister Mocenni. Isti je rekel, da mirno vestjo pričakuje sodbe; menil pa je, da Italija konečno vendar še popusti Abesinijo. Zahteval je, da vlada priobči vse dopise prejšnjega ministerstva poveljstvu v Eritreji. — O sklepu zbornice prijavil je predsednik Villa, da sta mu došla dva predloga, podpisana po potrebnem številu poslancev, koja predloga zahtevata, da Italija umakne svoje vojake iz Afrike.

General Baldissera, vrhovni poveljnik italijanske vojske v Eritreji, se je glasom včeraj iz Rima došlih vestij, od povedal svoji časti.

Različne vesti.

Zaradi današnjega praznika odpade današnje večerno izdanje. Prihodnje izdanje izide v soboto zjutraj ob navadni uri.

Premeščenje. Policijski konceptist Sturm dodeljen tukajšnjemu redarstvenemu ravnateljstvu, premeščen je vsled svoje prošnje k namestništvu, da more tam nadaljevati svojo prakso.

Mostni svet tržaški imel je dné 17. t. m. nejavno sejo, v kateri se je bavil z nekaterimi točkami notranjega gospodarstva, imenoval in premaknil nekatere občinske uradnike ter umirovil kojega uradnika in slednjič določil stalno podporo dvem vdovam umrlih občinskih uradnikov.

Josip Jursaj Strossmayer slavi danes svoj visoki 83. imendan. V posebno zadoščenje nam je, da moremo danes čestitati temu velikemu možu z besedami pravaške „Posavske Hrvatske“: „z molitvijo do Vsevišnjega, naj podeli milost svojemu vernemu slugi, a velikemu dobrotniku naroda hrvatskega, da bi še mnogo let slavil svoj vredni imendan v krogih svojih milih Hrvatov, v popolnem zdravju in vsem zadovoljstvu, na slavo Boga in Cerkve, na veliko korist naroda in domovine Hrvatske. Živio biskup Strossmayer!“

Ljudstvo prosi šole! Prerano umrši učitelj Breitschopf je bil imenovan učiteljem v Šmarjah pri Kopru, toda kruta bolezen je preprečila, da ni mogel nastopiti svoje službe. In tako je vas Šmarje, kjer sti bili nekdanj dve učiteljski moči, že dolgo brez učitelja in do 100 za šolo godnih otrok brez šolskega pouka. Ljudstvo je močno užaljeno, da mu otroci rasejo brez vsega pouka, ker ve in vidi, da na ta način mora mladina podivjati. Na prošnjo šmarenskih vaščanov obračamo se do gospoda okrajnega šolskega nadzornika v Kopru, da bi čim prej ustregel iskreni želji ukaželjnih prebivalcev v Šmarjah. Gospod nadzornik se je pokazal že v mnogih slučajih pravim prijateljem ljudske šole in povspesiteljem koristi javnega pouka in naobražbe naroda; ne dvomimo torej, da tudi za Šmarence stori, kar je v njegovi moči.

Se nekaj o italijanskih vojaških begunih. Kljub okolnosti, da je „osrečilo“ tudi tržaško mesto prilično število italijanskih vojaških begunov, na koje „junake“ naletiš po vseh ulicah, vendar izvestni tržaški listi tendenciozno ali zamolčujejo ali pa pretvarjajo resnico. Kdor pa pozna tržaške odnose, ta se nikakor ne bode čudil, da izvestno tržaško časopisje i v tej stvari nekako nastoja identifikovati se z italijanskimi službenimi glasili v Italiji, katera pa so nekako prisiljena pritajevati resnico, da prikrivajo svetu — sramoto sinov Italije. Tem oficijoznim in poluoficijoznim listom v Italiji in njih nepozvanim trabantom izven Italije, vsem tem listom laškega, nemškega in madjarskega jezika, je pa jako dobro posvetil vplivni Milanski list „Corriere della Sera“, ki je v svoji številki od minolega ponedeljka povedal resnico o vojaških begunih. To vest prinašamo tu v doslovnem prevodu, da se izognemo podtikanju, češ, da i mi pretvarjamo resnico in da pričujemo tendenciozno v eč, nego je resničnega na stvari.

Evo torej, kaj pravi resnobni „Corr. d. S.“ v omenjeni številki:

„Junaki strahu. Kakih 20 dnij sem poplavljal naše mesto mladeniči iz letnikov 1871. in 1872., vojaki prve kategorije, skoro vsi iz južnih pokrajin. Izzelili so se, ker se bojé, da jih pokličejo pod orožje.“

V Turinu že so ustavili in prijeli mnogo njih, toda v Bardonecchiji, — zadnji naši postaji pred mejo — so zapori prenapolnjeni, kajti prijeli so cele trope takih slabih Italijanov, katere sedaj odpošljejo oblasti siloma v domovino.“

No, mislimo, da merodajni italijanski list ne bi bil na tak način oporekal „popravkom“ in zatajevanjem službenih glasil, ako ne bi znal, da govori — golo resnico! Le škoda, da ta resnicoljubni list ne zna, koliko takih „slabih Italijanov“ pa je pobegnilo že preko meje, vzlasti v Avstrijo, kjer naj jih redi naša zemlja domačinom na škodo!

Izpred porotnega sodišča. Kakor smo omenili že zadnjič, vršila se je predvčerajšnjem pred tukajšnje porote razprava proti trem obtožencem, so krivim znatnih tatvin, ki so se dogajale lani v tukajšnji čistilnici riža. S temi tatvinami bavila se je tržaška porota že lanske jeseni (razprava dné 29. novembra), nekoliko krivcev bilo je pa obsojenih pred rednimi sodniki, ker jim ni bilo moči dokazati, da so provzročili nad 300 gld. škode. Kar pa se dostaja zadnjih treh obtožencev, tožile jih je državno pravdnništvo kakor odgovorne za vse tatvine, dogodivše se lani junija, julija in avgusta meseca v čistilnici riža. Ti trije obtoženci so: branjevec Anton Dionisio, 38 let star iz Červinjanskega okraja; težak Josip Colautti, 44 let star, iz Ronk ter težak Anton Ghersel (Grzej), 39 let star, iz Trsta. Dionisio je kupoval ukradeni riž, katerega sta dovajala Colautti in Grzelj. Razprava se je raztegnila zelo dolgo vsled brezkončnih raziskovanj, ki so segala v prejšnje razprave zaradi istih tatvin v čistilnici riža. Porotniki odgovorili so na stavljena jim vprašanja tako - le: gledé sokrivnje Dionisia 9 dá; gledé sokrivnje Colauttija 12 dá; (toda s pripomnjo, da je le - ta sokriv tatvine vrednosti nad 25, a izpod 300 gld.), gledé sokrivnje soobtoženega Grzelja pa so porotniki stavljeno jim vprašanje z an i k a l i soglasno, in p r i t r d i l i so slednjič soglasno vprašanju gledé zabranjene povrnitve Colauttijeve (isti je bil namreč že izgnan iz Trsta). Na temelju tega izreka obsodilo je sodišče: Dionisia na 5 let, Colauttija na o s e m mesecev težke ječe, Grzelja je rešilo obtožbe. Dionisio si je pridržal pravo utoka, Colautti pa je izjavil, da nastopi kazen takoj.

Včeraj bila je razprava proti branjevcu Ivanu Gregoruttiju, Franu Dequalu (bivšemu asistentu pri c. kr. javnih skladiščih) in težaku Jakobu Onadis. Vsi trije bili so obtoženi hudodelstva tatvine. Prve dni avgusta meseca min. leta izginolo je namreč iz javnih skladišč 8 vreč kave, lastništvo tvrdke Blum & Popper. No, oblasti pa so zasledile izginolo kavo in prijeli tatova in sokrivca.

Iz Kopra nam pišejo: Saj veste, gospod urednik, da se naša gospoda radi drže starih tradicij! Čemu bi pa imeli svoje „XX. secoli di vita latina“. In temu tudi ne boste oporekali, gospod urednik, da je zgodovina naše Istre tesno spojena

z zgodovino rimsko! To stoji, kakor pribito. Naša gospôda hočejo tako in tudi vi ne smete oporekati temu! Torej, mi se držimo starih tradicij, bodi vam ljubo ali ne. Tako velja našemu dramatičnemu društvu tradicija, da vsako leto — dne 14. marca — priredi slavnostno predstavo. Vedite namreč, da je tega dne imendan — kralja Umberto! Prosim vas pa, gospod urednik, ne bodite tako malenkostni, da bi hoteli preiskovati in poizvedovati, da-li rečeno društvo prireja take slavnostne predstave tudi na dan — 18. avgusta?! Ti ljubi Bog, tega vendar ne boste zahtevali od naše gospôde, da bi imeli v evidenciji vse rojstne dneve v letu! Ali glede 14. marca se je naše društvo vestno držalo stare tradicije — do letos! Do letos?! Kako to? In vendar je tako. Sicer je bila tudi letos nameravana slavnostna predstava, ali nesreča je hotela, da je stara tradicija dobila ljuknjo doli neki — pri Adui, na afričanskih tleh. Vidite, kako občutni, lojalni in takti smo mi tu v Kopru: hitro smo pogodili, da vendar ne kaže pritejati slavnostnih predstav v dnevih „narodne nesreče“. In tudi temu, da veste, ne smete oporekati vi, ako trdimo mi, da ljuknja, ki jo je dobila „čast laškega orožja“ doli pri Adui, znači narodno žalovanje (lutto nazionale) — tudi za nas! Vidite, vzvišene smo se kazali, ko smo prirejali slavnostne predstave v proslavo znamenitega 14. marca, a uprav velikane smo se pokazali, ko smo v divji bóli kar prekopicnili staro tradicijo! Kaj pravite —?! Ali vam ne imponujemo.

Tako naš dopisnik. Blagor njemu in mi ga zavidamo na njega humorju. Vreden je res zlata. Blagor njemu, da more pisati o toli resnih starih v — humoristični obliki!

S Krasa nam pišejo dne 18. marca: Dragi Josip! Ne pišem ti samo zato, ker je jutri tvoj imendan — saj veš, da ti želim vse najbolje, nego pišem ti tudi zato, da te obžalujem v položaju, v kakoršnem si. Brema je težko, a treba je je nositi tudi po strmini. Gorjé, ako opešaš ali pa napačno stopiš! V tej nevarnosti si, kakor prav dobro vidim. Zato pozor!

Spoštuj narod, spoštuj samega sebe, spoštuj dostojanstvo svoje — to je bilo vedno tvoje geslo. Ali kaj ti pomaga tak čist nazor, ako se družiš z ljudmi, kateri so si napisali na skrbno zakrito, ali zelo umazano krpo-zastavo: spodkopljimo narod, okoristimo se! Da me ne bodeš umel napačno: tam ne gre več toliko za narodnost samo, nego boj je za njegov kulturni in materijalni napredek.

Kar uganjajo tvoji podložni, to presega že vse meje dostojnosti. In senca pada na te! Ne bodi dober, kjer je to v kvar tebi in tvojim načelom, katere sem odobral vselej. Saj veš, da tudi tvojim podložnim ni to niti v čast niti v korist. V ono slabo družbo zahajajo, tam se kvarijo še bolj, nego so že bili. Ne rečem, da bi morali biti sužnji, ali dostojno bi se morali vesti. Gotovo je gnjusno videti, da pijani razgrajajo v javnih lokalih in po ulicah, da odličnih oseb niti ne pozdravljajo, nego prav nesramno demonstrirajo proti njim in celó proti damam! Vsem tem, se ve, to ne škodi, kajti:

Bliedi mjesec nišč' ne haje
Ako pseto na njegov laje.

A škodi tem bolj tebi, tvojemu ugledu! Zato pozor!

Da si mi zdrav!

Nezgodí. Minoli pondeljek je 24letni hlapec Anton Durčič, stanujoči v ulici Navali hšt. 40, delal na senjaku poleg omenjene hiše. Po naključju se mu je spodletelo in padel je kake 3 metre globoko. Domačini so pozvali zdravnika z zdravniške postaje, ki je konstatoval, da si je siromak o padu pretresel možgane. Prenesli so ga v bolnišnico. Njegovo stanje je zelo nevarno.

V novem pristanišču prevrnila se je istega dne škada vreč, napoljenih s kavo, na 35letnega težaka Josipa Sorča, stanujočega v ulici Ponzanino hšt. 1. Njegovi tovariši so ga z velikim naporom spravili izpod vreč, toda siromak se ni mogel ganiti. Pozvali so zdravnika z zdravniške postaje ki je konstatoval, da so težaku vreče strle despo nogo na stegnu. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Mlad malopridnež. Tukajšnjemu redarstvenemu ravnateljstvu došlo je z Dunaja brzozjavno poročilo, da je od tam pobegnil 16letni trgovski pomočnik Maksimilijan Minkus. (Žid?). Za tem nadopolnim

mladničem izvestno ne bi bile švigale brzozjavke, da ni bil vzal s seboj 600 okroglih goldinarjev, katere je bil poneveril svojemu gospodarju.

Koledar. Danes (19.): Jožef, ženin Device Marije. — Jutri (20.): Patricij, škof; Nicetas, škof. — Mlaj. — Solnce izide ob 6. uri 12 min., zatoní ob 6. uri 5 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 7.5 stop., ob 2 pop. 11 stop. C.

Itinerario generale per Trieste. V Lloydovi tiskarni izdal je G. Masovcich ravnokar pod omenjenim naslovom popoln vojni red parnikov in železniških vlakov, odhajajočih iz Trsta in prihajajočih v Trst. Poleg voznega reda zaznamovani so naslovi raznih brodarjev in drugi, posebno trgovcem koristni podatki. Ta vojni red izhajal boede najmanj po dvakrat na leto objavivši slučajne spremembe v urniku. Cena 10 nč.

Najnovejše vesti.

Dunaj 18. Naredbeni list pravosodnega ministerstva prinaša menenje najvišjega sodišča, glasom katerega je izključeno subjektivno preganjenje, kakor tudi objektivno kazensko preganjanje tiskovin, objavljaljočih resnična poročila o razpravah v državnem zboru, če tudi dotični govori niso bili izusteni v nemškem jeziku.

Dunaj 18. Odsek za volilno preosnovo je rešil vso predlogo, izvzemši dodatek, obsezajoči navodilo za volitev.

Belgrad 17. Stališče ministerstva je baje omajano. Ako ne pride do vspešne rešitve v uravnavi finančnega položaja, vsprejme kralj najbrže ostavko ministerstva in boede imenovano zgolj poslovno ministerstvo. Vse stranke izjavljajo, da so pripravljene vdeležiti se ustavnega dela pod nentralnim ministerstvom.

Trgovinske brzozjavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7.06—7.07 Pšenica za spomlad 1896 6.75 — do 6.78. Oves za spomlad 6.18—6.20 Rž za spomlad 6.44—6.46 Korusa za juli-avgust 4.35—4.38 — maj-juni 1896 4.17—4.18.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.90—7.05 od 79 kil. f. 7.—7.10, od 80 kil. f. 7.05—7.15 od 81 kil. f. 7.10—7.20, od 82 kil. for. — — — — — Inčmon 5.25—7.—proso 6.05—6.45.

Pšenica: Penudbe in povpraševanje dobro. Prodaja 22000 mt. st. stalno 5 nevč. dražje. Oves 10 nevč. Vreme: lepo.

Praga. Neratunirani sladkor f. 15.95. —, Oktober-december 14.45.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst v carino vred odpošiljatev precej f. 34.— Concasse 35.— Četvorni 37.— V glavah (sodih) 37.—

Havre. Kava Santos good average za marec 81.75, za juli 80.75 Mirno.

Hamburg. Santos good average za marec 67.25 za maj 67.— za september 62.50. Mirno.

Trst: Sladkor za notranji konsum jako stalno. Kupilo se je danes za špekulacije 1000 vroč Centrifugal G. Z. Z. za april po f. 38 1/2, 400 vroč Concasse Z. K. Z. za april po f. 35.—

Dunajska borza 18. marca 1896.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.—	101.—
„ „ v srebru	101.—	101.—
Avstrijska renta v zlatu	122.45	122.45
„ „ v kronah	98.80	101.40
Kreditne akcije	378.—	377.50
London 10 Lst.	120.60	120.65
Napoleoni	9.57	9.57
20 mark	11.79	11.79
100 italj. lir	43.50	43.75

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar. Dobiva se v odlikovani lekarni PRAXMARER „Al duce Mori“ Trst, veliki trg. Poštne pošiljave izvršujejo neutogoma.

Liniment. Capsici comp.

s sidrom

iz Richterjeve lekarne v Pragi,

pripoznavno izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 40 nevč., 70 nevč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se blagovoljno to splešno priljubljeno domače sredstvo na kratko koi

Richterjev liniment s „sidrom“

ter naj se previdnostno vsprejmejo le take steklenice kot pristne, ki imajo znano varstveno znamko „sidro“.

Richterjeva lekarna

„Pri zlatem levu“ v Pragi.

Razglas.

Podpisano županstvo naznaja, da vsakoletni semenj, ki je na dan 5 aprila v Nabrežini, bode letos, zaradi Velikonoči, dne 24. marca.

Županstvo Nabrežina,
dne 15. marca 1896.

Župan:

Tance.

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST

via Caserma šte. 16 uhod piazza della Caserma.

prodaja po neverjetnih niskih cenah vsakovrstna angleška

KOLESA (bicykle)

Zastopstvo koles „Raleigh“ iz tovarne „Raleigh Cycle Co. Ltd. Nottingham Angleško“ in koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt.

Kolesa „Raleigh“ in Adler so svetovno znana, poslednja rabijo se v nemški vojski.

Kolna pošilja se na deželo in na vse kraje brez vseh stroškov.

Sprejema se poprava vsakovrstnih novih in starih koles in živalnih strojev.

V zalogi nabijajo se vsakovrstna orodja in priprave za kolesa.

Zahtevajo naj se ceniki!

NOVO RASTLINJE ZA KRMO!

Lathyrus silvestris Wagneri (Wagnerjev plošnjati gozdni grah).

Zelo oplemenjen, prost vseh škodljivih grenkih snovi!

Vseva tudi na najpustejših vrstih tal, celo na pesku, grušču, itd. itd.

Največa redilna vrednost

je 35—30%, proteina (detelja ima le 13.5%)

Vstrajen — upira se vsaki suši.

Brošura zastoj

Polygonum sachalinense (Sachalinov koren).

Vseva povsodi vtrajno, tudi na vlažnih, ilovitih, in močvirnih tleh.

Vseka realna vrednost. Ima v sebi 18.97% proteina.

„Internationale Saatstelle“, Landwirtschaftliche Gesellschaft mit beschränkter Haftung.

Kirchheim u. Teck, Württemberg.

Glavni zastopnik za Trst, Primorje, Istro in Dalmacijo **Jakob pok. C. Prister, Trst.**

Cassa di Risparmio Triestina

(Tržaška hranilnica)

Sprejemlje denarne uloge v bankovnih od 50 nč. do vsacega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9—12 ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10—12 ure opoldne. Obresti na knjižice 3%

Plačuje vsak dan od 9—12 ure opoldne. Zneske do 100 gld. precej, preko 100 do 1000 nora se odpovedati 3 dni in zneske preko 1000 gld. pa 5 dni.

Eskomtjuje menšice domicilirane na tržaškem trgu po 3 1/2%

Posujuje va drž. papirje avstro-ogerske do 1000 gld po 4%

Višje zneske od 1000 do 5000 gld. po 5 1/2%

Daje denar proti vknjiženju na posesti v Trstu. Obresti po dogovoru. 2—24

Trst, dne 5. maja 1894.

Krasne uzorce zasebnim odjemalcem zastoj in franko. Bogato oskrbljene knjige z uzorci, kakoršnih ni še bilo, za krepčje nefrankovano.

Sukno za oprave.

Porušen in Doaking za preč. duhovščino, sukno po predpisu za oprave o. kr. uradnikov, tudi za veterane, gostice, telovadce, ličarje, sukno za bijarde in za igralne mise, prevlačila za vozove, loden ra moške in za ženske, sukno za ženske, sukno, ki se more prati, ugrajajo za popravilne od 4—14 gld. itd.

Zares vredno, očeno, trajno, čisto volneno sukno a ne cene krpe, ki so komaj vredne krojaškega dela, priporoča

Ivan Stikarovsky

Brno (Središča avstrijske industrije s suknom) skladnice pol milijona goldinarjev.